

มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ Legal Measures to Prevent the Invasion of State Domain.

จันทรสม จันทรอินทร์* สังกเวียง เทพผา*
Chansom Chanin* Sungwien Theppa*
มหาวิทยาลัยปทุมธานี*
PathumThani University*

บทคัดย่อ

การวิจัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ ซึ่งปัจจุบันพบปัญหาดังนี้ (1) ปัญหาสาเหตุที่มีการบุกรุกที่ดินของรัฐ (2) ปัญหารูปแบบการบุกรุกที่ดินของรัฐ (3) ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการบุกรุกที่ดินของรัฐ (4) ปัญหาการแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐ (5) มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐยังมีข้อบกพร่อง

ผลการวิจัย พบว่า (1) สาเหตุที่มีการบุกรุกที่ดินของรัฐ เกิดจากการเพิ่มขึ้นของประชากรทำให้ความต้องการหาที่ทำกินและที่อยู่อาศัยก็เพิ่มมากขึ้น และผู้มีอิทธิพลหรือนักการเมืองต้องการหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ (2) รูปแบบการบุกรุกที่ดินของรัฐ ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการทำลายป่าสงวน หรือ ป่าไม้ (3) ผลกระทบที่เกิดจากการบุกรุกที่ดินของรัฐ ก่อให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมากทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ต่อประเทศชาติ (4) รัฐบาลได้แก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยการออกกฎหมาย การจัดตั้งนิคม การให้สิทธิที่ดินทำกิน การปฏิรูปที่ดิน (5) รัฐบาลได้มีมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ แต่ก็ยังไม่สามารถระงับ ยับยั้ง การบุกรุกที่ดินของรัฐได้ จึงเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติม (1) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484, (2) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504, (3) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พุทธศักราช 2507, (4) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535, (5) พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562, (6) มาตรการด้านการปลูกจิตสำนึกของประชาชน ประชาสัมพันธ์เน้นหนัก ให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญ เกิดความรัก ห่วงแหน และเห็นคุณค่าของที่ดินของรัฐ (7) มาตรการด้านการป้องกันบุกรุกที่ดินของรัฐ มอบหมายให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำตำบล สำรวจและจัดทำบัญชี ผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการบุกรุกที่ดินของ (8) ปราบปรามผู้บุกรุกที่ดินของรัฐเร่งรัด ติดตามให้ได้ว่าผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

คำสำคัญ : กฎหมาย, บุกรุก, ที่ดินของรัฐ.

Abstract

The objectives of this research were to study the legal on state domain invasion prevention, from the problem as followings: (1) the problem of causes of state domain invasion,(2) the problem of invasion model of state domain, (3) the impact caused by invading the state domain, (4) problem of amending the state domain invasion. (5) Legal measures to prevent the invasion of the state domain were still having the defect.

Received: 2020-09-17: Revised: 2020-10-30: Accepted: 2020-11-23

The research results had showed that (1) causes of state domain invasion were increased up the population, the demand for arable domain and residential were also increasing and influencers or politicians wanted to find benefits on state domain, (2) the invasion model of state domain, majoring cases, they were the destruction of forest reserves or forests. (3) The impact of the invasion of the state domain caused a lot of damage in the economy, society and politics towards the nation. (4) The government had amended the problem of the invasion of the state domain by legislation establishing a settlement, granting rights for arable the domain reforms. (5) The government had legal measures to prevent the invasion of state domain, but still unable to veto the invasion of state domain. Therefore, there were suggestions to make amendments, (1) the Forest Act. B.E. 2484, (2) The National Park Act B.E. 2504, (3) The National Forest Reserves Act B.E. 2507, (4) Wildlife Reserve and Protection Act B.E. 2535, (5) State Property Act B.E. 2562, (6) measures to raise public awareness. Advocates stress to the public the importance to love, cherish and value of state domain, (7) measures to prevent the invasion of state domain, Assigned to the bailiff, who were the sub-district heads. Exploring and accounting, this behavior was related to the invasion of state domain. Surveillance to prevent crime, (8) intensive measures to suppress state domain intruders. Following up to get the offenders to be punished and take legal measures to seriously and seriously prosecute the offenders.

Keywords: Legal, Invasion, State Domain.

บทนำ

ที่ดินเป็นความต้องการของราษฎรทุกหมู่เหล่า เพราะการสร้างบ้านเรือน ที่อยู่อาศัยและการประกอบอาชีพจะอยู่บนพื้นดินเป็นหลัก และความต้องการที่ดินจะมีเพิ่มมากขึ้น ตามจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นซึ่งเป็นสิ่งที่ควบคู่กัน เนื่องจากโลกมีเนื้อที่ทั้งหมด ประมาณ 197 ล้านตารางไมล์ หรือประมาณ 319,677 ล้านไร่ ส่วนที่เป็นพื้นดินประมาณ 55 ล้านตารางไมล์ หรือประมาณ 89,250 ล้านไร่ (ร้อยละ 27.92) และส่วนที่เป็นพื้นน้ำ ประมาณ 142 ล้านตารางไมล์ หรือประมาณ 230,427 ล้านไร่ (ร้อยละ 72.08) ซึ่งนับว่าพื้นดินของโลกมีแต่จะลดลงไปเรื่อย ๆ สืบเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ อุทกภัย แผ่นดินไหว เกิดหิมะน้ำแข็งละลาย และปัจจัยอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งการพังทลาย ของดินตามมา แต่ในขณะเดียวกันประชากรของโลกก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ซึ่งมีความจำเป็นและต้องการใช้ที่ดินเป็นที่อยู่อาศัยทำกินแก่การดำรงชีพในประชากรของโลกตามมา (ไกรสร คือประโคน, 2529 : 48)

ประเทศไทยในปัจจุบันนี้ มีจำนวนพื้นที่ดินของประเทศทั้งหมดประมาณ 320.70 ล้านไร่ (ร้อยละ 0.36ของพื้นที่โลก) โดยมีการแบ่งประเภทที่ดินของประเทศเช่นเดียวกับ ประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทั่วโลก โดยจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ใหญ่ ๆ คือ ที่ดินของรัฐและที่ดินของเอกชน ซึ่งมีสัดส่วนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ 143 ล้านไร่ จำแนกเป็นเขตป่าไม้ถาวร 4.06 ล้านไร่ ที่ดินรัฐวิสาหกิจ และองค์กรศาสนา 3.50 ล้านไร่ ที่ราชพัสดุ และที่ทหาร 12.25 ล้านไร่ ที่สาธารณประโยชน์ 15.50 ล้านไร่ ที่นิคมสร้างตนเองต่าง ๆ 32.82 ล้านไร่ พื้นที่ดินน ทาง ห้วย หนอง คลอง บึง 10.96 ล้านไร่ และพื้นที่ที่ราษฎรครอบครอง

ทำประโยชน์ 98.61 ล้านไร่ แสดงสัดส่วนเป็นเปอร์เซ็นต์ ได้ดังนี้ พื้นที่ดินของประเทศทั้งหมดประมาณ 320.70 ล้านไร่และจากการสำรวจที่ดินของประชาชนที่ถือครอง ซึ่งกรมที่ดินได้ออกเอกสาร สิทธิตามกฎหมายแล้ว พบว่า ที่ดินที่ประชาชนถือครองประมาณ 130 ล้านไร่ (ที่มา: กรมที่ดิน, โครงการเร่งรัดการออกโฉนดทั่วประเทศให้แล้วเสร็จภายใน 20 ปี กรุงเทพมหานคร: กรมที่ดิน, 2543: 56)

จากสาเหตุดังกล่าว รัฐบาลจึงได้หาแนวทางในการแก้ไข โดยการกำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ. 2535 ขึ้นเป็นนโยบายของรัฐบาล เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐขึ้นทั่วประเทศซึ่งในปัจจุบันได้ถูกแก้ไขมาเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ. 2545นอกจากนี้รัฐบาลยังได้ออกนโยบายต่าง ๆ เกี่ยวกับที่ดินของรัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาการไม่มีที่ดินทำกินของประชาชนหรือเกษตรกร เช่น การจัดตั้งนิคม การให้สิทธิที่ดินทำกิน การปฏิรูปที่ดิน เป็นต้น ในส่วนขององค์กรหรือหน่วยงานที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐแต่ละประเภทก็มีการบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้บุกรุก แต่ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐในแต่ละประเภทก็ยังไม่หมดสิ้นไป และยังคงมีการบุกรุกอย่างต่อเนื่องนับวันก็ทวีความรุนแรงมากขึ้น ประกอบกับการบุกรุกที่ดินของรัฐนั้นมิบุคคลหลายประเภท อันได้แก่ ราษฎร นายทุน ผู้มีอิทธิพล ข้าราชการ นักการเมือง นิติบุคคลทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศหรือแม้แต่เจ้าหน้าที่ที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินของรัฐเสียเอง (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานกลางช่วยเหลือเกษตรกรและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ, 2541: 36.)

จากข้อมูลการบุกรุกที่ดินของรัฐดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ที่ดินของรัฐเกือบทุกประเภทถูกบุกรุกเกือบทุกปีเป็นจำนวนเนื้อที่ ตั้งแต่ 5 ไร่ 10 ไร่ 100 ไร่ 1,000 ไร่ จนถึง 10,000 ไร่ แต่ถ้ายังปล่อยให้เกิดการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะก่อให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมากต่อประเทศชาติ ประชาชน และนักลงทุนชาวต่างชาติ ทำให้เกิดปัญหา ดังนี้

(1) จำนวนเนื้อที่ดินของรัฐทุกประเภทจะมีจำนวนลดน้อยลงไปจนจะไม่มีที่ดินของรัฐหลงเหลือให้ประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันต่อไปในอนาคตอันใกล้

(2) การบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยเฉพาะที่ดินประเภทป่า ที่ป่าไม้ มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต่อสภาพความเป็นธรรมชาติ และเป็นการตัดวงจรการดำรงชีวิตของสัตว์ ทำลายแหล่งอาหาร พืชผัก และแหล่งต้นน้ำให้หมดสิ้นไป

(3) ก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ อันได้แก่ ความมั่นคงเกี่ยวกับทางทหาร และสถานที่ราชการที่จำเป็นจะต้องใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐในการบริหารจัดการเกี่ยวกับสาธารณูปโภค

จากปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐดังกล่าวถึงแม้รัฐบาลจะได้ออกพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 มาตรา 9 มีบทบัญญัติว่า “ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐนั้นถ้ามิได้มีสิทธิครอบครอง หรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด (1) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า (2) ทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวห้ามในราชกิจจานุเบกษา หรือ (3) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน”

ถึงแม้รัฐบาลจะได้ออกกฎหมายออกมาเพื่อป้องกันและลงโทษผู้ซึ่งทำการบุกรุกที่ดินของรัฐแต่ก็ยังมีผู้กระทำความผิดกฎหมายดังกล่าวอยู่ตลอดมาดังกรณีดังนี้

(1) คดี น.ส.ปริณา ไกรคุปต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี พรรคพลังประชารัฐ ในข้อหา บุกรุกที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ และ ที่ดิน ส.ป.ก. กว่า 1,706 ไร่ ในพื้นที่ หมู่ 6 ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

(2) คดี พล.อ.สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรีเกี่ยวกับการครอบครองที่ดินเขายายเที่ยงใน จ.นครราชสีมา อัยการพิจารณาไม่สั่งฟ้องในคดีบุกรุกเขายายเที่ยง เนื่องจากเห็นว่าขาดเจตนาในการกระทำความผิด

(3) คดีสองสามีภรรยา ถูกจับกุมในข้อหาร่วมกับบุกรุกเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่มีสื่อมวลชนบางสำนักตั้งชื่อเคสว่า “คดีตายายเก็บเห็ด” ซึ่งคนที่ถูกเรียกว่า “คุณตา” ในคดีนี้ คือ นายอุดม ศิริสอน อายุ 48 ปีคนที่ถูกเรียกว่า “คุณยาย” คือ นางแดง ศิริสอน อายุ 48 ปีเช่นกัน สองสามีภรรยา โดนศาลลงโทษ แม้จะถูกตั้งชื่อคดีจากสื่อว่า “ตายายเก็บเห็ด” แต่ความจริงคือ ไม่มีการเข้าไปเก็บเห็ดใดๆเกิดขึ้น ทั้งคู่โดนคดี เรื่องการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และมีไม้สงวน (ไม้สัก-ไม้กระยา) ไว้ในครอบครองและที่สำคัญ ขณะเกิดเหตุในช่วงก่อนคดี ทั้งคู่อายุ 48 ปีเท่านั้น (ออนไลน์ 2 ธันวาคม 2562)

(4) คดีบุกรุกที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ที่พนักงานอัยการยื่นฟ้อง นายประชา โพธิพิพิธ หรืออดีตกำนันเซี่ยะ ผู้กว้างขวางในจังหวัดกาญจนบุรี และ นางเขมพร ต่างใจเย็น ภรรยา ฐานบุกรุกและยึดถือครอบครองที่ดินในความครอบครองดูแลของรัฐที่จังหวัดกาญจนบุรี เกินกว่า 50 ไร่ ระหว่างปี 2544-2545 โดยคดีนี้ศาลฎีกานัดอ่านคำพิพากษามาแล้วครั้งหนึ่ง แต่จำเลยทั้ง 2 คนไม่ได้มาศาล จึงมีคำสั่งออกหมายจับไว้ซึ่งในวันนี้อำเลยทั้ง 2 คนก็ไม่ได้มาศาล ศาลฎีกาจึงอ่านคำพิพากษาหลัง โดยเห็นว่าข้อต่อสู้ของจำเลยที่อ้างว่าไม่รู้กฎหมายที่ดิน และไม่รู้ว่าเป็นที่ดินสาธารณะสมบัติ ฟังไม่ขึ้น เนื่องจากการประกาศให้กับสาธารณะชนรับทราบแล้ว

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าปัญหาการบุกรุกที่ดินในประเทศไทยยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเห็นว่ารัฐได้มีมาตรการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ แต่ก็ยังไม่สามารถยับยั้งการบุกรุกที่ดินของรัฐให้หมดไปได้(1) ปัญหาสาเหตุที่มีการบุกรุกที่ดินของรัฐ (2) ปัญหารูปแบบการบุกรุกที่ดินของรัฐ (3) ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการบุกรุกที่ดินของรัฐ (4) ปัญหาการแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐ (5) กฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐยังไม่รัดกุมจากปัญหาดังกล่าว ถึงแม้รัฐบาลจะได้มีมาตรการการคุ้มครองที่ดินของรัฐไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมายมาบังคับใช้ ออกนโยบายต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินของรัฐอยู่ก่อนแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถระงับ ยับยั้ง การบุกรุกที่ดินของรัฐให้หมดไปได้ดังที่ปรากฏการกระทำความผิดและมีคำพิพากษาของศาลอยู่เป็นประจำ ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากเจ้าพนักงานของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ในแต่ละท้องที่ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากเห็นแก่ผลประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น หรือเกรงกลัวต่ออิทธิพลของผู้ทำการบุกรุก จึงปล่อยให้มีการบุกรุกที่ดินของรัฐอย่างต่อเนื่อง และจากการที่มีผู้บุกรุกที่ดินของรัฐดังกล่าวทำให้เกิดผลเสียหายต่อประเทศ ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ ทั้งของประเทศไทยและกฎหมายต่างประเทศ
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ

4. เพื่อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยศึกษาแนวคิดและทฤษฎี มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินทั้งของต่างประเทศและของประเทศไทย พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลทาง อินเทอร์เน็ต บทความในวารสาร ตำราต่างๆทั้งของต่างประเทศ และ ของไทย และการหาข้อมูลภาคสนามโดยการออกแบบสัมภาษณ์บุคลากร ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐโดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

(1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยการออกแบบสอบถามแบบ ปลายปิด เพื่อให้ง่ายต่อการเก็บข้อมูล ในประเด็นที่กำหนด ผสมผสานกับแบบปลายเปิด (Opened Form) เพื่อเปิดกว้างให้แสดงความคิดเห็นนอกเหนือประเด็นที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกที่มีความเหมาะสมภายใต้กรอบแนวคิดในการวิจัยในการสัมภาษณ์ จะประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ

(2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูล ที่ได้จากเอกสารโดยการรวบรวมจาก แนวคิด และทฤษฎี กฎหมายทั้งของต่างประเทศและของประเทศไทยเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ

ขอบเขตวิธีการวิจัย

การวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยศึกษาจาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ประมวลกฎหมายที่ดิน พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518ในส่วนที่เกี่ยวกับการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ทำให้สามารถแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ
2. ทำให้ทราบมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ ทั้งของประเทศไทยและกฎหมายต่างประเทศ
3. ทำให้สามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ
4. ทำให้เสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ

อภิปรายผล

จากการที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ จากแนวคิด และทฤษฎี และมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ ทั้งของประเทศไทยและกฎหมายต่างประเทศ เพื่อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

(1) สาเหตุที่มีการบุกรุกที่ดินของรัฐ

จากการเพิ่มขึ้นของประชากรสิ่งที่เป็นผลตามมามีคือ ความต้องการหาที่ทำกินและที่อยู่อาศัยก็เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย จากจำนวนประชากรที่มีเพิ่มมากขึ้นนี้ เมื่อถึงวัยทำงานแล้วจะมีทางออกในการทำมาหากิน คือ ทำเกษตรกรรม ทำงานรับจ้าง ทำงานด้านบริการ หากไม่สามารถหาทางออกในการเลี้ยงชีพได้ก็เป็นผู้ที่ว่างงานไป สำหรับประเทศไทยพื้นฐานเดิมประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ฉะนั้นทางเลือกแรกของประชากรส่วนใหญ่มักจะเลือกอาชีพเกษตรกรรม แต่ก็ไม่สามารถจะเป็นเกษตรกรได้ทั้งหมด เพราะจำกัดในเรื่องพื้นที่ทำกินมีจำกัด ดังนั้น ประชากรส่วนที่เหลือจากเกษตรจึงโยกย้ายไปทำงานรับจ้างซึ่งส่วนมากอยู่ในภาคอุตสาหกรรมและอีกส่วนหนึ่งก็หันไปทำงานด้านบริการ สำหรับงานรับจ้างและงานบริการนั้นใช้พื้นที่ในการทำงานน้อย แต่ภาคเกษตรกรรมมีความจำเป็นในการใช้พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกค่อนข้างมาก ดังนั้น เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น และส่วนหนึ่งก็เลือกประกอบอาชีพเกษตรกรรม พื้นที่ต้องการใช้การเพาะปลูกก็ต้องการเพิ่มมากขึ้น จึงเกิดการแสวงหาที่ทำกินใหม่ในอดีตที่ใคร่ร้างว่างเปล่าราษฎรก็สามารถเข้าไปบุกเบิกจับจองใช้เพาะปลูกได้อย่างอิสระ ปัจจุบันพื้นที่ว่างเปล่าแทบจะไม่มีเหลือ ยกเว้นที่สาธารณะ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ เป็นสาเหตุที่มีการบุกรุกที่ดินของรัฐ

ราษฎรมีระดับการศึกษาต่ำ หรือมีอัตราคนไม่รู้หนังสือมาก นับว่าเป็นต้นเหตุของปัญหาใหญ่ ๆ หลายประการ เช่น ก่อให้เกิดปัญหาอัตราการเกิดของประชากรสูง ปัญหาการขาดระเบียบวินัยและไม่เคารพกฎหมาย ปัญหาย่ำต่อการถูกปลุกกระดม และปัญหาเรื่องการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ในประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ ป่าไม้จะเป็นของรัฐบาล รัฐบาลจะเป็นเจ้าของทรัพยากร อันเป็นสมบัติส่วนรวมของชาติ แต่จากที่ประชาชนได้รับการศึกษาน้อยในประเทศกำลังพัฒนาทำให้ประชาชนคิดว่า เมื่อป่าไม้เป็นของรัฐก็ควรจะส่วนกลางของราษฎรทุกคน ฉะนั้นทุกคนจึงควรจะได้รับสิทธิในป่าซึ่งเป็นของรัฐนั้น ดังนั้นเมื่อราษฎร ต้องการที่ดินสำหรับทำการเพาะปลูก จึงบุกรุกเอาเนื้อที่ป่าไม้เป็นที่ดินทำกินของตน โดยไม่คำนึงถึงกฎหมายแม้ว่าจะได้รับการตักเตือนแล้วก็ตาม หรือการศึกษาต่ำทำให้ไม่เข้าใจถึงความหมายจากการทำลายป่าที่เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารหรือภัยจากความแห้งแล้งเมื่อป่าถูกทำลาย จึงเป็นสาเหตุที่มีการบุกรุกที่ดินของรัฐ และจากการที่ราษฎรส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตรนั้นว่าการทำกิจกรรมในประเทศด้อยพัฒนา หรือกำลังพัฒนามีส่วนในการทำลายป่าไม้ ทั้งนี้ เพราะราษฎรยังใช้วิธีการเพาะปลูกแบบดั้งเดิมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาแต่ครั้งโบราณ การเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นมักจะกระทำโดยการขยายพื้นที่ให้มากขึ้น การขยายพื้นที่เพาะปลูกมักจะนิยมโดยการบุกร้างถางป่า เพราะราษฎรถือว่าป่าเป็นของสาธารณะและเป็นพื้นที่เพาะปลูกที่มีสภาพดินอุดมสมบูรณ์เหมาะกับการทำการเกษตร จึงเป็นสาเหตุที่มีการบุกรุกที่ดินของรัฐ

การบุกรุกเนื่องจากผู้มีอิทธิพลหรือนักการเมืองต้องการที่ดินเป็นจำนวนหลายไร่ หรือต้องการหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ เป็นสาเหตุที่มีการบุกรุกที่ดินของรัฐของผู้มีอิทธิพล ซึ่งอาจต้องอาศัยราษฎรเป็นสำคัญ แฝวถางป่าสงวนแห่งชาติ ผู้มีอิทธิพลหรือนักการเมืองยังใช้ราษฎรเป็นเครื่องมือในการสร้างฐานอำนาจ คือ ถ้าจำนวนราษฎรไปอาศัยอยู่มากเท่าไร ก็จะเป็นเงื่อนไขในการต่อรองในการขับไล่หรือดำเนินตามกฎหมายราษฎรเมื่อเข้าไปอยู่แล้วก็จะดิ้นรนต่อสู้ ถ้าจะมีการให้อภัยหรือย้ายไปอยู่ที่อื่น ทั้งนี้เพราะราษฎรส่วนมาก

ขายที่ดินและบ้านเดิมไปหมดแล้วและมาปักหลักตั้งฐานที่นี้ ดังนั้น เมื่อมีการดำเนินการจากทางรัฐบาล ราษฎรเหล่านี้มักจะไมยอมหรือต่อต้านต่อกฎหมายเบื้องหลังของปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ผู้มีอิทธิพลจะเป็นผู้สนับสนุน ชี้แนะให้ชาวบ้านขัดขืนต่อกฎหมายผู้มีอิทธิพล บางครั้งอาจใช้วิธีการรับซื้อไม้จากชาวบ้านในป่าสงวนฯ โดยมีชาวบ้านผู้เลื่อยไม้แปรรูปให้กับผู้มีอิทธิพล โดยมากจะมีการเลือกตัดไม้ที่มีค่าหรือไม้หวงห้าม หรือไม้สงวนเพราะไม้เหล่านี้ราคาสูงและหายาก ชาวบ้านจะตัดไม้ขนาดใหญ่ที่ตลาดต้องการ บางหมู่บ้านผู้มีอิทธิพลจะเข้าไปติดต่อซื้อไม้โดยตรงจากชาวบ้าน

การบุกรุกอันเกิดจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ แม้การประกาศอนุรักษ์และกำหนดเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โดยรัฐบาลแล้วก็ตามแต่ การบุกรุกที่ดินของรัฐ หรือการบุกรุกพื้นที่ป่านั้นยังคงมีขึ้น ทั้งๆที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับผิดชอบและดูแลอยู่ก็ตามอาจด้วยปัจจัยหลายสิ่งที่ทำให้การดูแล และปราบปรามผู้บุกรุกพื้นที่ป่าสงวนไม่ได้ผลเท่าที่ควร ประกอบด้วยจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่พอต่อการดูแลพื้นที่ป่าที่มีมากกว่าเจ้าหน้าที่ จึงทำให้การดูแลเป็นไปอย่างล่าช้างบประมาณที่มีขีดจำกัด หรืองบประมาณที่ได้มาน้อยเกินไปไม่พอกับการตรวจตราผู้กระทำผิดในพื้นที่ เช่น การเบิกจ่ายเพื่อเติมเชื้อเพลิงในการทำการตรวจพื้นที่ป่าเจ้าหน้าที่ขาดแคลนเครื่องมือและอาวุธ เนื่องจากเครื่องมือและอาวุธที่ด้อยกว่าผู้กระทำผิด จึงทำให้ผู้กระทำผิดอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบ การปราบปรามจึงไม่ค่อยได้ผลอิทธิพลของผู้ค้าไม้ ซึ่งถ้ามีเจ้าหน้าที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวก็จะถูกลอบทำร้ายหรือถูกข่มขู่จึงทำให้ไม่มีเจ้าหน้าที่ ที่จะกล้าปราบปรามปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่หากินกับราษฎรที่บุกรุกพื้นที่ป่า โดยการข่มขู่ราษฎรให้จ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่เพื่อเป็นการผ่อนผันให้มีการสร้างที่อาศัยอยู่ เป็นต้น

(2) รูปแบบการบุกรุกที่ดินของรัฐ

รูปแบบการบุกรุกที่ดินของรัฐ มีหลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการทำลายป่าสงวน หรือป่าไม้ ทำให้สภาวะของป่าตามธรรมชาติที่ถูกทำลายโดยการตัดไม้และการเผาป่า เกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ เช่น การนำต้นไม้และถ่านไม้มาใช้หรือจำหน่ายเป็นโภคภัณฑ์ ในระหว่างที่ทำการเลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก และตั้งถิ่นฐาน บนพื้นที่ว่าง การตัดไม้โดยไม่ปลูกทดแทนด้วยจำนวนที่เพียงพอ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อที่อยู่อาศัยต่อความหลากหลายทางชีวภาพ รูปแบบการบุกรุกการบุกรุกที่ดินของรัฐดังกล่าว เช่น การทำไร่เลื่อนลอย ชาวเขาแผ้วถางป่าเพื่อปลูกพืชไร่อยู่ตามภูเขาสูง โดยเฉพาะป่าดงดิบเขาบริเวณต้นน้ำลำธารการบุกรุกป่าเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ –พื้ได้ทั่วไปในเขตภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการเปลี่ยนพื้นที่ป่าไม้อันอุดมมาเป็นไร่ข้าวโพด มันสำปะหลัง หรือปอ เป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่รุนแรงและมืออยู่กว้างขวางมากทั้งในสามภาคของประเทศไทยการบุกรุกป่าเพื่อเข้าไปตั้งถิ่นฐานใหม่ การทำลายป่าในรูปลักษณะนี้มองได้ชัดเจนจากการจัดที่ดินทำกินของนิคมต่างๆ เช่นนิคมสหกรณ์ที่ดิน นิคมชาวเขา ฯลฯ นอกจากนี้ ในภาคเหนือมีพื้นที่ราบค่อนข้างจำกัด เมื่อประชากรเพิ่มขึ้น จึงมีการขยายพื้นที่ทำมาหากินจากที่ราบขึ้นไปบนเขา และไฟป่า มีผลทำลายเศษไม้ ใบไม้ ลูกไม้ เมล็ดไม้ สัตว์และแมลง กระทั่งต้นไม้ในป่าไปพร้อมกันทำให้ผิวดินในป่าที่ถูกไฟไหม้แข็ง ขาดคุณภาพในการดูดซึมและซับน้ำ จึงทำให้เกิดน้ำไหลบ่าหน้าดินมากเมื่อฝนตก เมื่อน้ำไหลบ่าหน้าดินมาก น้ำฝนที่ตกลงมาจะท่วมทันฝั่งลำห้วย นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการกัดเซาะตามลำน้ำ ทำให้น้ำขุ่น ผิวดินบริเวณเดิมก็จะขาดความโอชะไป น้ำพัดพาเอาตะกอนไปท่วมไร่นาพืชผลเสียหาย เป็นการเพิ่มความเสียหายแก่ทรัพย์สินและพืชผลเป็นทวีคูณ

(3) ผลกระทบที่เกิดจากการบุกรุกที่ดินของรัฐ

ความเสียหายอันเนื่องมาจากการบุกรุกที่ดินของรัฐจะก่อให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมากทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ซึ่งมีผลกระทบต่อประเทศชาติ ประชาชน คือ เมื่อมีผู้บุกรุกและเข้าไปถือครองที่ดินของรัฐจะทำให้จำนวนเนื้อที่ดินของรัฐมีจำนวนลดน้อยลง และถ้ามีการบุกรุกและเข้าไปถือ

ครองมากขึ้นจะทำให้ไม่มีที่ดินของรัฐหลงเหลือให้ประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันต่อไปในอนาคต และในการบุกรุกที่ดินของรัฐประเภทป่าไม้ มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต่อสภาพธรรมชาติ และเป็นทำลายการดำรงชีวิตของสัตว์ ทำลายแหล่งอาหาร พืชผัก และแหล่งต้นน้ำให้หมดสิ้นไป ดังจะเห็นได้จากการเกิดอัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย และภัยแล้ง ส่งผลให้ประสบกับปัญหาในภาวะโลกร้อน การบุกรุกที่ดินของรัฐยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศที่จะต้องใช้ที่ดินของรัฐเกี่ยวกับความมั่นคงเกี่ยวกับทางทหาร และสถานที่ราชการ รวมทั้งการบริหารจัดการเกี่ยวกับสาธารณูปโภค ได้แก่ ถนน ทางรถไฟ ไฟฟ้า น้ำ ประปา โทรศัพท สถานพยาบาล การคมนาคม การบุกรุกที่ดินของรัฐยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงเกี่ยวกับการเงินของประเทศ ซึ่งรัฐจะต้องจัดหางบประมาณเพื่อเวนคืนที่ดิน หรือจัดหาที่ดินมาใช้ในกิจการต่างๆ ของรัฐ เนื่องจากผู้บุกรุกได้นำไปที่ดินของรัฐไปใช้ประโยชน์ส่วนตน

(4) การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

รัฐบาลได้หาแนวทางในการแก้ไขและป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยการจัดตั้งนิคม การให้สิทธิที่ดินทำกิน การปฏิรูปที่ดิน เป็นต้น ในส่วนขององค์กรหรือหน่วยงานที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐแต่ละประเภทก็มีการบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้บุกรุก แต่ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐในแต่ละประเภทก็ยังไม่หมดสิ้นไป และยังคงมีการบุกรุกอย่างต่อเนื่องนับวันก็จะทวีความรุนแรงมากขึ้น ประกอบกับการบุกรุกที่ดินของรัฐนั้นมีบุคคลหลายประเภท อันได้แก่ ประชาชนโดยทั่วไป นายทุน ผู้มีอิทธิพล ข้าราชการ นักการเมือง นิติบุคคลทั้งในประเทศ ไทย และต่างประเทศ หรือแม้แต่เจ้าหน้าที่ที่ดูแลรักษาที่ดินของรัฐเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินของรัฐเสียเอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพบเห็น หรือรับรู้เกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินของรัฐโดยมีผู้มาร้องเรียนแล้วปล่อยปละละเลย ละเว้นการปฏิบัติ หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องจึงปล่อยให้มีการบุกรุกที่ดินของรัฐต่อไป โดยไม่มีการยับยั้งห้ามปรามแต่อย่างใด ซึ่งจากการสำรวจที่ดินของรัฐทั่วประเทศ พบว่าที่ดินที่ถูกบุกรุกมากที่สุด คือ ป่าไม้ ที่ดินราชพัสดุ และที่ดินสาธารณะประโยชน์อื่นๆ

(5) มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ

จากกรณีที่มีการบุกรุกที่ดินของรัฐอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรัฐบาลก็ได้มีมาตรการการคุ้มครองที่ดินของรัฐไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมายมาบังคับใช้ออกนโยบายต่าง ๆ ที่เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินของรัฐอยู่ก่อนแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถระงับ ยับยั้ง การบุกรุกที่ดินของรัฐให้หมดไปได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากเจ้าพนักงานของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ในแต่ละท้องที่ ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง เนื่องจากเห็นแก่ผลประโยชน์สำหรับตนเอง หรือผู้อื่น หรือเกรงกลัวต่ออิทธิพลของนายทุน ข้าราชการ นักการเมือง ผู้ทำการบุกรุก จึงปล่อยให้มีการบุกรุกที่ดินของรัฐอย่างต่อเนื่อง และจากการที่มีผู้บุกรุกที่ดินของรัฐดังกล่าว ทำให้เกิดผลเสียหายต่อประเทศ ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในส่วนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตเพื่อเป็นการป้องกันและทำให้การบุกรุกที่ดินของรัฐหมดสิ้นไปอย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

จากการที่มีผู้บุกรุกที่ดินของรัฐ แล้วเกิดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ซึ่งมีการบุกรุกและเข้าไปถือครองมากขึ้นจะทำให้ไม่มีที่ดินของรัฐหลงเหลือให้ประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันต่อไป และเป็นการทำลายสภาพธรรมชาติ แหล่งต้นน้ำเกิดความ

เสียหายต่อความมั่นคงของประเทศที่จะต้องใช้ที่ดินของรัฐเกี่ยวกับ ความมั่นคงเกี่ยวกับทางทหาร และสถานที่ราชการ รวมทั้งการบริหารจัดการเกี่ยวกับสาธารณูปโภค ต่างๆแก่ประชาชนโดยส่วนรวม เนื่องจากผู้บุกรุกได้นำไปที่ดินของรัฐไปใช้ประโยชน์ส่วนตน ซึ่งถึงแม้ภาครัฐจะออกมาตรการทางกฎหมายหลายฉบับเพื่อป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐอยู่ก่อนแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีผู้กระทำการบุกรุกที่ดินของรัฐอยู่อีก

จึงควรต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 6 ยุทธศาสตร์ชาติอย่างน้อยต้องประกอบด้วยวิสัยทัศน์พัฒนาประเทศ และประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในด้านกฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับมีเท่าที่จำเป็น ทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งใช้กฎหมาย เป็น เครื่องมือในการสนับสนุนการพัฒนา ซึ่งมีแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังต่อไปนี้

(1) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

เพิ่มเติม มาตรา 74/1 “พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานป่าไม้ พนักงานป่าไม้ ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

(2) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

เพิ่มเติม มาตรา 29/1 “พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

(3) พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พุทธศักราช 2507

เพิ่มเติม มาตรา 35/1 “พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

(4) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

เพิ่มเติม มาตรา 60/1 พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือ ปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

(5) พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562

เพิ่มเติม มาตรา 46/1 “คณะกรรมการที่ราชพัสดุ ปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

เหตุผลที่ต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายทั้ง 5 ฉบับดังกล่าวเนื่องจากมีผู้บุกรุกที่ดินของรัฐอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศที่จะต้องใช้ที่ดินของรัฐเกี่ยวกับ ทางราชการ รวมทั้งการบริหารจัดการเกี่ยวกับสาธารณูปโภค ต่างๆให้แก่ประชาชนโดยส่วนรวม และกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่สามารถป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐได้ จึงควรต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว

(6) มาตรการด้านการปลูกจิตสำนึกของประชาชน

ประชาสัมพันธ์เน้นหนัก ให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญ เกิดความรัก ห่วงแหน และเห็นคุณค่าของที่ดินของรัฐ โดยการจัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำท้องถิ่นและกลุ่มมวลชนทุกรูปแบบ ให้เข้าถึงนโยบายและแนวทางในการดูแลไม่ให้มีการบุกรุกที่ดินของรัฐ ปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์ที่ดินของรัฐ ให้กับเด็กและเยาวชน ทั้งในและนอกโรงเรียนสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน ปราบปราม ผู้กระทำการบุกรุกที่ดินของรัฐ

(7) มาตรการด้านการป้องกันบุกรุกที่ดินของรัฐ

มอบหมายให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำตำบล วางแผนปฏิบัติงานร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้านและกลุ่มพลังมวลชน ทุกรูปแบบ จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัคร ในระดับหมู่บ้าน และตำบล โดยเฉพาะหมู่บ้านที่มีที่ดินของรัฐสำรวจและจัดทำบัญชี ผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการบุกรุกที่ดินของรัฐ เพื่อเฝ้าระวังมิให้กระทำความผิด

(8) มาตรการด้านการปราบปรามผู้บุกรุกที่ดินของรัฐ

เร่งรัด ติดตามให้ได้ตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษและใช้มาตรการทางกฎหมายดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอย่างเฉียบขาดและจริงจังกระตุ้น และส่งเสริมให้ประชาชน ให้ข้อมูลเบาะแส ผู้กระทำการบุกรุกที่ดินของรัฐ เอาผิดกับเจ้าหน้าที่ผู้รู้เห็นเป็นใจ หรือให้การสนับสนุน ผู้กระทำความผิดกฎหมายอย่างเด็ดขาดและจริงจังใช้มาตรการลงโทษทางสังคมต่อผู้มีพฤติกรรมบุกรุกที่ดินของรัฐ เช่น การไม่คบหาสมาคมด้วยเร่งรัดการดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานบุกรุกที่ดินของรัฐ ให้รวดเร็วและทันเหตุการณ์

บรรณานุกรม

ไกรสร คือประโคน.(2529). **เศรษฐศาสตร์ที่ดิน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รุ่งศิลป์การพิมพ์, กรมที่ดิน.(2543). **โครงการเร่งรัดการออกโฉนดทั่วประเทศให้แล้วเสร็จภายใน 20 ปี** (พ.ศ. 2525- 2547).

กรุงเทพมหานคร: กรมที่ดิน.

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.(2541). **ผลการสำรวจข้อมูลการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ. 2541**.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกลางช่วยเหลือเกษตรกรและแก้ไขปัญหาการบุกรุก ที่ดินของรัฐ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.

อัยการสูงสุดชี้สุรยุทธ์ไม่ผิดโยนป้าไม่ยึดคืบ: คมชัดลึกออนไลน์. ออนไลน์ 2 ธันวาคม 2562,

ข้อมูลจาก <https://www.komchadluek.net> > news > politic)

ประมวลกฎหมาย/พระราชบัญญัติ/ประกาศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.

พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินในท้องที่อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอวังขนาย อำเภอท่าม่วง
และอำเภอวังกะ จังหวัดกาญจนบุรี พุทธศักราช 2481ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 55/ 17 ตุลาคม 2481.

พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 58/หน้า 1417 / 15 ตุลาคม 2484. แก้ไข
เพิ่มเติม ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 78/ตอนที่ 80/หน้า 1017/3 ตุลาคม
2504. แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2562

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 81 ตอนที่ 38 วันที่ 28 เมษายน พ.ศ.
2507.แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ.2559.

พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 28 ก วันที่ 9 มีนาคม 2562

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 54 ตอนที่ 10พิเศษ วันที่
5 มีนาคม 2518

พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109/ตอนที่ 15/หน้า 1/
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2535. แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2562.

พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 เล่ม 134 ตอนที่ 79 ก ราชกิจจานุเบกษา 31
กรกฎาคม 2560

ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เล่ม 134 ตอนที่ 79 ก ราชกิจจานุเบกษา 31 กรกฎาคม
2560